

28.6.2002

2123/4/00

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Esittelijä Minna Verronen

TOIMEENTULOTUKIHAKEMUKSEEN ON ANNETTAVA AINA VALITUSKELPOINEN JA PERUSTELTU PÄÄTÖS

Arvostelette 28.9.2000 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassanne kantelukirjoituksessa Kirkkonummen sosiaalitoimiston sosiaalityöntekijän A:n menettelyä toimeentulotukiasiassanne. Kerrotte A:n tehneen syyskuussa 2000 toimeentulotukihakemuksenne johdosta normilaskelman, jossa ei käsitelty kaikkia hakemuksessanne esittämiänne vaatimuksia. A ei myöskään kertomanne mukaan antanut hakemukseenne valituskelpoista päätöstä.

Kirkkonummen kunnan sosiaalitoimi antoi kirjoituksenne johdosta pyynnöstäni lausunnon 28.3.2001 ja sosiaalityöntekijä A selvityksen 20.3.2001.

Te annoitte vastineenne 23.5.2001. Kerrotte siinä, että tammikuussa 2001 ette myöskään saanut toimeentulotukihakemukseenne heti valituskelpoista päätöstä. Oheistamistanne asiakirjoista kuitenkin ilmenee, että saitte 30.1.2001 valituskelpoisen päätöksen ja että päätös oli jäänyt epähuomiossa lähettämättä Teille aiemmin.

Vastauksena kanteluunne ilmoitan Teille seuraavan.

Syyskuun 2000 toimeentulotukiasiassanne olette asioinut Helsingin oikeusaputoimistossa. Oheistamastanne yleisen oikeusavustajan 28.9.2000 laatimasta selvityksestä ilmenee, että hän oli soittanut pyynnöstänne asiassanne sosiaalityöntekijä A:lle. A oli ilmoittanut oikeusavustajalle, että Teille oli annettu samanlaisessa asiassa jo aiemmin toimeentulotukipäätöksiä, joista oli valituksia vireillä hallinto-oikeudessa. Kun oikeusavustaja oli ilmoittanut Teidän haluavan edelleen päätöksen näistä samoista asioista, A oli ilmoittanut antavansa Teille syyskuun toimeentulotukea koskevan päätöksen.

Selvityksessään minulle A luettelee 24.4.1996-28.7.2000 välisenä aikana toimeentulotukihakemuksiinne annettuja kielteisiä päätöksiä mm. sellaisiin asiointimatkakuluihin, joihin olitte myös syyskuussa 2000 hakenut toimeentulotukea. A:n mukaan hän teki syyskuussa 2000 vain normilaskelman, koska olitte ilmoittanut valittavanne kielteisistä päätöksistä ja tosiasiallisesti olitte valittanut sosiaalilautakunnalle jo 23.11.1999. A teki kuitenkin 28.9.2000 Espoon oikeusaputoimiston kehotuksesta Teille uuden kirjallisen kielteisen päätöksen valitusosoituksineen.

Olette siis saanut pyytämäenne päätöksen ja asia on näin ollen korjaantunut. Myös vastineessanne esiintuomanne epäkohta on korjaantunut.

Tapahtuneen johdosta korostan kuitenkin Kirkkonummen sosiaalitoimelle ensinnäkin sitä, että toimeentulotukihakemuksen kaikkiin vaatimuksiin tulee ottaa kantaa ja tehdä päätös. Tämä oikeus perustuu perustuslain 21 §:än, jossa turvataan jokaiselle oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti. Viranomaisella on hallintomenettelylain 24 §:n mukaan velvollisuus perustella

antamansa päätös ilmoittamalla sen perusteena olevat pääasialliset tosiseikat sekä säännökset ja määräykset. Päätökseen, johon saa hakea muutosta, on myös liitettävä osoitus tästä.

Toiseksi korostan sosiaalitoimelle toimeentulotuen määräytymisaikaa. Toimeentulotukilain 15 §:n mukaantoimeentulotuki määrätään yleensä kuukaudelta. Oikeus toimeentulotukeen perustuu siten hakemiskuukaudenaikana toimeentulotukilain mukaan huomioon otettaviin tuloihin ja varoihin sekä menoihin. Edeltäviin toimeentulotukipäätöksiin tehdyt valitukset ja niiden johdosta annettavat päätökset eivät vaikuta myöhemminä kuukausina tehtyihin lainvoimaisiin päätöksiin. Tästäkin syystä on tärkeää antaa hakijalle aina valituskelpoinen perusteltu päätös.

Saatan nämä käsitykseni Kirkkonummen sosiaalitoimen tietoon lähettämällä jäljennöksen tästä vastauksestani sosiaalitoimelle. Kirjoituksenne ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Pahoittelen, että vastauksen antaminen kirjoituksenne on kanteluiden suuresta määrästä johtuen kestänyt kauan.

Kirjoituksenne liitteet palautetaan ohessa.